

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค ๕๑ /๒๕๕๐
เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับคำร้องเรียนกล่าวหา

ผู้อุทธรณ์ : นางอัญชลี [REDACTED]
หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม
การทุจริตแห่งชาติ

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า ผู้อุทธรณ์เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ตำแหน่ง [REDACTED] สังกัด [REDACTED] กรม [REDACTED] มีหนังสือที่ รง ๐๕๐๑/๐๑๕๗ ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ถึงนายภักดี โพธิศิริ ประธานอนุกรรมการไต่สวน ในคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) ว่า ตามที่คณะอนุกรรมการไต่สวนได้แจ้งคำสั่ง คณะกรรมการ ป.ป.ช. ลับ ที่ ๕๒/๒๕๔๙ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๔๙ เรื่องแต่งตั้ง คณะอนุกรรมการไต่สวน กรณีมีผู้กล่าวหาว่า ผู้อุทธรณ์และเจ้าหน้าที่กรม [REDACTED] [REDACTED] ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งผู้พิพากษาสมทบในศาลแรงงานกลาง รุ่นที่ ๒๐ และรุ่นที่ ๒๑ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ให้ผู้อุทธรณ์ทราบ ผู้อุทธรณ์มีความประสงค์ขอสำเนาคำกล่าวหาของผู้กล่าวหา เพื่อให้ผู้อุทธรณ์จะได้มีโอกาสทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอ และมีโอกาสโต้แย้ง ชี้แจง ป้องกันสิทธิ ของผู้อุทธรณ์

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) มีหนังสือ ลับ ด่วน ที่ ปช ๐๐๐๔/๙๔๗ ลงวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ถึงผู้อุทธรณ์

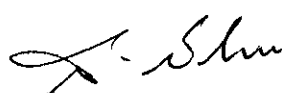
ว่า เอกสารที่ผู้อุทธรณ์ขอ เป็นข้อความ ข้อเท็จจริง หรือข้อมูลที่ได้มาเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งมาตรา ๑๒๐ แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ห้ามมิให้เปิดเผย เว้นแต่ ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. และต้องเพื่อการกระทำตามที่ราชการ หรือเพื่อประโยชน์แก่การตรวจสอบหรือไต่สวนข้อเท็จจริง หรือเพื่อประโยชน์แก่ทางราชการ หรือเพื่อประโยชน์สาธารณะ ดังนั้น จึงไม่สามารถให้เอกสารดังกล่าวแก่ผู้อุทธรณ์ได้เนื่องจากคำขอของผู้อุทธรณ์เป็นเหตุส่วนตัว มิได้เป็นเหตุตามข้อกฎหมายดังกล่าว

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือที่ รง ๐๕๐๑/๐๘๔๗ ลงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๐ ถึงคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร อุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงาน ป.ป.ช.

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาคำอุทธรณ์ คำชี้แจงของผู้อุทธรณ์และผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. และเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงสรุปได้ความว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้รับเรื่องร้องเรียนกล่าวหาว่า เจ้าหน้าที่กรม

ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งผู้พิพากษาสมทบในศาลแรงงานกลาง รุ่นที่ ๒๐ และรุ่นที่ ๒๑ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ คณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงมีคำสั่ง ลับ ที่ ๕๒/๒๕๔๙ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๔๙ แต่งตั้งคณะอนุกรรมการไต่สวนข้อเท็จจริงเรื่องดังกล่าว โดยในส่วนของผู้อุทธรณ์มีการณีกกล่าวหาว่า ผู้อุทธรณ์เมื่อครั้งดำรงตำแหน่ง และเจ้าหน้าที่กรม

อื่น รวม ๒๓ คน ได้ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ ไม่ตรวจสอบคุณสมบัติผู้สมัครรับเลือกตั้ง และผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งผู้พิพากษาสมทบในศาลแรงงานกลาง รุ่นที่ ๒๑ ทำให้ผู้สมัครรับเลือกตั้ง และผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียง มีคุณสมบัติไม่ถูกต้อง เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ อันเป็นความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ต่อมา สำนักงาน ป.ป.ช. มีหนังสือ ลับ ด่วน ที่ ปช.๐๐๐๔/๒๓๓ ลงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๐ ถึงผู้อุทธรณ์ แจ้งคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการไต่สวนดังกล่าวให้ผู้อุทธรณ์ทราบ พร้อมทั้งแจ้งสิทธิในการคัดค้านผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นอนุกรรมการไต่สวนให้ผู้อุทธรณ์ทราบด้วย ผู้อุทธรณ์เห็นว่า ในการดำเนินการเลือกตั้งผู้พิพากษาสมทบในศาลแรงงานกลางผู้อุทธรณ์ในฐานะ มีหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบโดยตรงได้แก่

คณะกรรมการฝ่ายพิจารณาอุทธรณ์และคัดค้าน โดยพิจารณาอุทธรณ์ในกรณีอธิบดีกรม [REDACTED] [REDACTED] แจ้งตัดสิทธิผู้สมัครรับเลือกตั้งเนื่องจากขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้าม พิจารณากรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการใช้สิทธิของผู้ลงคะแนนเสียงในวันเลือกตั้ง และพิจารณากรณีที่มีการคัดค้านการเลือกตั้ง แต่ไม่ได้ทำหน้าที่ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้ง และผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งแต่อย่างใด แม้ตามคำสั่งคณะกรรมการดำเนินการเลือกตั้งผู้แทนฝ่ายนายจ้าง และผู้แทนฝ่ายลูกจ้าง เพื่อดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาสมทบในศาลแรงงานกลาง ที่ ๑/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๔๔ เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการเลือกตั้งผู้พิพากษาสมทบในศาลแรงงานกลาง จะแต่งตั้ง [REDACTED] เป็นคณะกรรมการฝ่ายอำนวยการเลือกตั้ง โดยกำหนดให้มีหน้าที่ตรวจสอบคุณสมบัติผู้สมัครรับเลือกตั้งก็ตาม เนื่องจากในทางปฏิบัติสำนักงาน [REDACTED] กรม [REDACTED] [REDACTED] จะเป็นผู้ดำเนินการเอง ไม่ได้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการดังกล่าวทำการตรวจสอบแต่อย่างใด ผู้อุทธรณ์ต้องการทราบ ว่า คำร้องเรียนกล่าวหาของผู้กล่าวหาได้กล่าวอ้างเหตุผลใดที่สนับสนุนว่า ผู้อุทธรณ์มีพฤติการณ์ในการอาศัยตำแหน่งหน้าที่แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมาย อันเข้าข่ายทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำการอันเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ จึงร้องขอข้อมูลข่าวสารคำร้องเรียนกล่าวหาของผู้กล่าวหาต่อประธานอนุกรรมการไต่สวนในคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อจะได้รวบรวมข้อมูล และพยานหลักฐาน เสนอต่อคณะอนุกรรมการไต่สวนได้อย่างถูกต้องตรงประเด็น และสามารถโต้แย้ง ชี้แจง ปกป้องสิทธิของผู้อุทธรณ์ได้ แต่สำนักงาน ป.ป.ช. ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอ ผู้อุทธรณ์จึงอุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงาน ป.ป.ช.

ในชั้นพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคมฯ ผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. ชี้แจงว่า กระบวนการไต่สวนของคณะอนุกรรมการไต่สวน ดำเนินการตามระเบียบคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของคณะอนุกรรมการไต่สวน พ.ศ. ๒๕๔๗ กล่าวคือ เมื่อมีผู้กล่าวหาว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. และคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการไต่สวนเพื่อดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงแล้ว ในเบื้องต้น คณะอนุกรรมการไต่สวนจะแจ้งคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการไต่สวนให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ เพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาใช้สิทธิคัดค้านผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นอนุกรรมการไต่สวน จากนั้น คณะอนุกรรมการไต่สวนจะดำเนินการแสวงหาและรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อที่จะทราบ

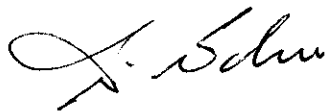
ข้อเท็จจริง เมื่อคณะกรรมการไต่สวนเห็นว่า มีพยานหลักฐานเพียงพอที่จะสนับสนุนข้อกล่าวหา คณะกรรมการไต่สวนจะเรียกผู้ถูกกล่าวหามาพบ และแจ้งข้อกล่าวหาโดยจะระบุข้อเท็จจริง และพฤติการณ์ในการกระทำความผิดเท่าที่จะทำให้ผู้ถูกกล่าวหาเข้าใจข้อกล่าวหาได้ดีให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ และให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา และนำสืบแก้ข้อกล่าวหา จากนั้น คณะกรรมการไต่สวนจะประชุมพิจารณาซึ่งนำพยานหลักฐานทั้งปวงแล้วมีมติว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำการอันเป็นมูลความผิดตามข้อกล่าวหาหรือไม่อย่างไร แล้วจัดทำสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงเสนอต่อประธานกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาว่า ข้อกล่าวหาเป็นมูลหรือไม่ หากเห็นว่าไม่มีมูล ข้อกล่าวหานั้นก็ป็นอันตกไป หากเห็นว่ามีความผิดทางวินัยจะส่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหาพิจารณาโทษทางวินัย หากเห็นว่า มีความผิดทางอาญาจะส่งเรื่องให้อัยการสูงสุดดำเนินคดีอาญาต่อไป สำหรับกรณีของผู้อุทธรณ์ ขณะนี้เรื่องอยู่ระหว่างแสวงหา และการรวบรวมพยานหลักฐานเบื้องต้นของคณะกรรมการไต่สวน ซึ่งถือว่าผู้อุทธรณ์ยังไม่ได้รับผลกระทบจากการไต่สวน เพราะยังมิได้มีการแจ้งข้อกล่าวหาตามที่รับฟังได้จากพยานหลักฐานที่รวบรวมมาให้ผู้อุทธรณ์ทราบว่า ผู้อุทธรณ์กระทำการอันเป็นมูลความผิดตามข้อกล่าวหาแต่อย่างใด ซึ่งหากเปิดเผยคำร้องเรียนกล่าวหาของผู้กล่าวหาตามที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอในขณะนี้ จะเป็นอุปสรรคต่อการไต่สวนข้อเท็จจริง ทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอคือเอกสารคำร้องเรียนกล่าวหาของผู้กล่าวหาต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่า ผู้อุทธรณ์กระทำความผิด อันเป็นเหตุให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการไต่สวนข้อเท็จจริงเรื่องที่ถูกกล่าวหา กระบวนการไต่สวนของคณะกรรมการไต่สวนแบ่งได้เป็น ๒ ขั้นตอน คือ การสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้น และการสอบสวนทางวินัย เมื่อสอบข้อเท็จจริงแล้วเห็นว่ามีความผิด จึงจะดำเนินการสอบสวนทางวินัย โดยการแจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกสอบทราบ ซึ่งทำให้ผู้ถูกสอบมีสถานะเป็นผู้ถูกกล่าวหา และมีสิทธิได้ทราบข้อมูลเพื่อต่อสู้แก้ข้อกล่าวหา สำหรับกรณีของผู้อุทธรณ์ขณะนี้การสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นยังไม่เสร็จสิ้น โดยอยู่ระหว่างการรวบรวมข้อเท็จจริง หากเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว อาจกระทบ

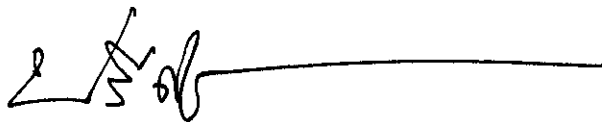
ต่อการแสวงหาพยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์ความผิดของผู้ถูกกล่าวหา ซึ่งทำให้การบังคับใช้กฎหมายพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ เสื่อมประสิทธิภาพ หรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ตามนัยมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอจึงยังไม่สมควรเปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ทราบ

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายจึงมีมติให้ยกอุทธรณ์

(นายสมยศ เชื้อไทย)

หัวหน้าคณะที่ ๓

กรรมการ

(ศาสตราจารย์ปรีดี เกษมทรัพย์)

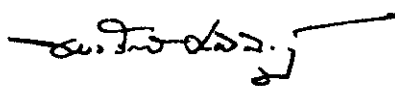
กรรมการ

(นายอีกหาญ โทมรศักดิ์)

กรรมการ

(นายวรเจตน์ ภาคีรัตน์)

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

(นายธรรมรักษ์ การพิศิษฐ์)